

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

كلمه به سه دسته تقسيم می شود: اسم فعل حرف

اسم نشانه هایی دارد از جمله:

الف: ال: هر کلمه ای که در ابتدای آن ال باشد اسم است: الكتاب، الرجل، المرأة

ب: تنوين ^ـ: كتاب، رجلًا، مرأة

دقت کنید که ال و تنوين باهم در يك کلمه نمي آيند.

ج: اضافه: وقتی دو اسم پشت سر همديگر ذکر شوند و اسم اول به اسم دوم اضافه شود به اسم اول مضاف و به اسم دوم مضاف اليه گويند که مضاف اليه نقش است ولي مضاف نقش نیست : كتاب التلميذ - كتابه

د: آمدن حرف ندا قبل آن: چون حرف ندا فقط بر سر اسم می آيد: يا محمد - يا الله

ه: مبتدا بودن(دروس بعد خواهيد خواند): زيرا کلمه ای که در ابتدای جمله اسمیه قرار می گيرد اسم می باشد و نقش آن مبتدا می باشد. هو تلميذ - هذا كتاب.

و: اسم اشاره - ضمير - اسم استفهام(كلمات پرسشی) و... که هيچکدام از علامتهاي اسم را ندارند همگي اسم هستند.

تقسيم اسم از لحاظ عدد: اسم از لحاظ تعداد به سه دسته تقسيم می شود: مفرد، مثنی، جمع.

الف - مفرد: اسمی است که بر يکي دلالت کند و علامت بخصوصی ندارد. كتاب، رجلًا، امرأة

يعني يك كتاب (كتابي) - يك مرد (مردي) - يك زن (زفي)

ب - مثنی: اسمی است که بر ۲ تا دلالت کند علامت مثنی (ان - ين) می باشد. كتابان - رجالان - امرأتان به شرطی اين دو علامت، علامت مثنی می باشد که وقتی آنها را حذف کنیم مفرد بددست آید، اما اگر اين دو علامت را حذف کردیم مفرد بددست نیامد، مثنی نیست؛

جريان و طيران و شيطان مثنی نیستند.

ج - جمع: اسمی است که بر بیش از ۲ تا دلالت می کند. به سه دسته تقسيم می شود.

۱- جمع مذكر سالم: علامت آن (ون ، ين) می باشد: معلمون، مؤمنین

۲- جمع مؤنث سالم: علامت آن (ات) می باشد: معلمات، عاملات، مرييات، احسانات، تومانات.

نکته: به اين خاطر به اين دو جمع، سالم می گويند، زيرا هر وقت علامت جمع را از آخر آنها حذف می کنیم، مفرد آن سالم است و مفرد آن بددست می آيد. مؤمنونَ مؤمن، مؤمناتُ مؤمنة

اما اگر اسمی این علامتها را داشت و آنها را حذف کردیم مفرد بدست نیامد، جمع مذکر سالم و جمع مؤنث سالم نیستند.

مانند: محزون - شیاطین، مساکینَ اسم اول اسم مفعول حزن و دو اسم دوم جمع مکسر شیطان، مسکین.

اموات، اوقات، ابیات، اصوات جمع مکسر کلمات میت - وقت - بیت - صوت هستند.

۳- جمع مکسر: جمعی است سماعی، بدون قاعده، علامت خاصی ندارد، بنای مفرد آن تغییر می‌کند ممکن است یک حرف به مفرد آن اضافه کنیم ساخته شود : **تلمیذ** ممکن است دو حرف به اول و وسط اضافه کنیم : **قلمْ أَقْلَامْ** ، و ممکن است حرفی از آن را حذف کنیم ساخته شود: **كتاب كُتُبْ، رَسُولْ رُسُلْ** و وزن بخصوصی ندارد بلکه این اسمها را باید در کتاب‌ها خوانده باشی تا اطلاع کافی از آن داشته باشی.

نکته ۱: اسم مثنی و جمع مذکر سالم وقتی مضاف واقع می‌شوند، واجب است «نون» حذف شود.

والدِين + ك معلمون + المدرسة معلمُو المدرسة

اسم از لحاظ جنس به دو دسته تقسیم می‌شود: ۱- مذکر. ۲- مؤنث

۱- مذکر: علامتی ندارد مانند: **محمدْ - معلمْ - تلمیذْ - ثورْ (گاو نر) دیکْ (خرس) القمرْ (ماه) - البابْ (در) - الصُّفُ (کلاس)** و ...

۲- مؤنث: علامتش غالباً «ة» است مانند: **زینبْ - فاطمةْ - تلمیذةْ - بقرةْ - و....**

مونث نشانه‌های دیگری هم دارد که از اهداف نیست مثل: **کبری - زهراء** و ....

نکته: اگر اسمی جمع مکسر باشد، ملاک مذکرو مؤنث بودنش، مفرد کلمه است. مانند آئمه جمع امام که مذکر است و مزارع جمع مزرعة که مؤنث است.

گاهی مؤنث نشانه ندارد که از اهداف کتاب نیست مانند: **شمس - ارض - نفس - عین و ...**

اسم اشاره: اسمی است که برای نشان دادن و اشاره کردن به انسان یا حیوان یا اشیاء بکار می‌رود. یا قریب است یا بعید که عبارتند از :

(قریب)	فرد	مندی	جمع	(بعید)	فرد	مندی	جمع	جمع
مذکر	هذا	هذانِ (هذینَ)	هولاء	مذكر	ذلک	ذلکِ	ذلکانِ (ذلکینَ)	ذلکان
مؤنث	هذه	هاتانِ (هاتینَ)	هولاء	مؤنث	تلک	تلکِ	تلکانِ (تلکینَ)	تلکان
							هنا (اینجا)	هنا (اینجا)

نکته ۱: اولئک و هؤلاء برای اشاره فقط برای جمع انسان بکار می روند و بین مذکر و مؤنث مشترک هستند.
اولئک یا هؤلاء المعلمون

نکته ۲: با جمع حیوان و اشیاء در اسم اشاره (همچنین در فعل و صفت و ضمیر و ...) مانند مفرد مؤنث رفتار می شود. هذه اشجار - هذه طیور - تلك آیات

نکته ۳: ترجمه اسم اشاره مهم است اگر بعد از اسم اشاره مثنی و جمع، اسم ال دار بباید در ترجمه، اسم اشاره مفرد ترجمه می شود و اگر اسم ال دار نبود اسم اشاره هر طوری که هست ترجمه می شود مانند:
هذان المکیفان : این دوکولر - هذان ناجحان : اینها (این دو) موفق هستند.

اولئک الطالب ناجحون : آن دانش آموزان موفق هستند. اولئک ناجحون: آنها موفق هستند.

ضمیر: ضمایر، جانشین اسم هستند و هر ویژگی که در اسم وجود دارد در آن ضمیر وجود دارد از قبیل: مذکر، مؤنث، مفرد، مثنی، جمع، ... به خاطر اختصار و صرفه جویی در استفاده از اسمهای متعدد از ضمیر استفاده می کنیم. ضمیرها به دو دسته تقسیم می شوند: (البته نام ضمایر از اهداف کتاب نیست شناخت و ترجمه مهم است).

الف - منفصل(جدا): ضمیرهایی هستند که جدا نوشته شده و به کلمه دیگر متصل نمی شوند و به دو دسته تقسیم می شوند: مانند: هُو، هُم، هِي، هُمَا، هَنْ، أَنْتَ، أَنْتُمَا، أَنْتُمْ، أَنْتَنَّ، أَنْتُمَنَّ، أَنْتُمَنْ، نَحْنُ. که غالباً اول جمله هستند.

ب - ضمیر متصل(پیوسته): ضمیرهایی هستند که به کلمه دیگر وصل می شوند به دو دسته تقسیم می شوند:

۱- ضمایری هستند که فقط به فعل وصل می شوندمانند:

ضمایر ا - و - ن - ت - تُمَا - تُم - ت - تَنَ - تُنَ - نا - ضمیرهای متصل در فعل ماضی می باشند.

ضمایر ا - و - ن - ی در مضارع و امر هستند . البته (ن) فقط در جمع مؤنث ضمیر هست.

۲- ضمایری که همراه اسم و فعل و حرف می آیند: هُم - هُمَا - هُمَنَ - هَنَ - هَنَّ - كَ - كُمَا - كُمَنَ - كُنَ - ي - نا.

فعل: هم معنا و هم زمان دارد.

فعل از لحاظ زمان به سه دسته ماضی و مضارع و امر تقسیم می شود؛ ماضی و مضارع دارای چهارده صیغه می باشد به همین لحاظ و از آنجایی که در زبان عربی سوالات همگی به زبان عربی طرح می شود لذا ضروری است که این چهارده صیغه را که ۶ صیغه غائب، ۶ صیغه مخاطب، و ۲ صیغه متکلم می باشد را به عربی یاد بگیریم:

للغائب، للغائين، للغائين، للغائية، للغائبين، للغائبات

للمخاطب، للمخاطبين، للمخاطبين، للمخاطبة، للمخاطبتيں، للمخاطبات

للمتكلم وحده، للمتكلم مع الغير.

نکته: یُنِّ: یعنی مثنی مذكر - تَيْنِ: مثنی مؤنث - يَنِّ: جمع مذكر - ة: مفرد مؤنث - ات: جمع مؤنث.

صرف فعل مهم نیست که به چه صورت باشد مهم این است که بدانید چه صیغه ای است و ترجمه اش چیست.

فعل ماضی: فعلی است که در زمان گذشته رخ داده یا حالتی است که در آن زمان اتفاق افتاده است.

کتب، کتبوا، کتبت، کتبنا، کتبَنَ

کتبَتْ، کتبتما، کتبتم، کتبِتْ، کتبتما، کتبَتْنَ

کتبَتْ، کتبنا

نکته: فعل «کتب» به معنای «نوشت» است، و اگر بخواهیم فعل ماضی را منفي کنیم حرف نفي «ما» را بر سر آنها می آوریم. «ما کتب» به معنای «ننوشت» است.

فعل مضارع: فعلی است که در زمان حال یا آینده رخ می دهد یا حالتی است که در آن زمان اتفاق می افتد.

یکتُبْ، یکتُبَانِ، یکتُبُونَ، تَكْتُبْ، تَكْتُبَانِ، یکتُبَنَ

تَكْتُبْ، تَكْتُبَانِ، تَكْتُبُونَ، تَكْتُبِيں، تَكْتُبَانِ، تَكْتُبَنَ

أَكْتُبْ، نَكْتُبْ

نکته ۱: به چهار حرف «ب - ت - أ - ن» که به آنها «أتین» یا «تینا» می گویند، حروف مضارعه می گویند و همیشه در ابتدای فعل مضارع می آیند. یکتُبْ: می نویسد. (هم اکنون یا بعداً)

نکته ۲: حرف «ن» که در آخر فعل مضارع بکار رفته است به جای ضمه «ـ» می باشد به غیر از صیغة (اللغائبات و للمخاطبات) که «نون» ضمیر است.

فعل مضارع منفي: وقتی بخواهیم فعل مضارع را منفي کنیم «لا» بر سر فعل مضارع وارد می کنیم. «لا» نفي هیچ تغییری در لفظ فعل مضارع بوجود نمی آورد. فقط در معنا حرف «ن» را به ابتدای فعل مضارع اضافه می کنیم یعنی معنا را منفي می کند.

لایکُتبْ: می نویسد

لا یکُتبْ، لا یکُتبانِ، لا یکُتبونَ، لا تَكْتُبْ، لا تَكْتُبَانِ، لا یکُتبَنَ

لا تَكْتُبْ، لا تَكْتُبَانِ، لا تَكْتُبُونَ، لا تَكْتُبِينَ، لا تَكْتُبَانِ، لا تَكْتُبَنَ

لا أَكْتُبْ، لا تَكْتُبْ

فعل مضارع نهی: وقتی «لا نهی» را بر سر فعل مضارع وارد کنیم، فعل مضارع هم در لفظ و هم در معنا تغییر می کند، در لفظ به این صورت است که صیغه هایی که ضمه دارند تبدیل به سکون – و صیغه هایی که نون دارند نون حذف می شود به جز صیغه للغایبات و للمخاطبات که نون ضمیر است و حذف نمی شود و در معنا نیز معنای فعل مضارع به امر منفي تبدیل می شود.

لا یکُتبْ، لا یکُتبَا، لا یکُتبُوا، لا تَكْتُبْ، لا تَكْتُبَا، لا یکُتبَنَ

لا تَكْتُبْ، لا تَكْتُبَا، لا تَكْتُبُوا، لا تَكْتُبِي، لا تَكْتُبَا، لا یکُتبَنَ

لا أَكْتُبْ، لا تَكْتُبْ

برای ترجمه غایب و متکلم از کلمه «نباید» استفاده می کیم. لایکتبْ: نباید برود

نکته: فعل مستقبل یا آینده در عربی نداریم، اما در معنای فارسی هر وقت بخواهیم که فعالی برای زمان آینده بکار رود دو حرف «سـ» و «سوفـ» را بر سر فعل مضارع وارد می کیم.

سَيَدْهَبْ : می رود

سَأَكْتُبْ: خواهد نوشـت

سوفـ اکـتبْ: خواهم نوشـت

فعل امر مخاطب : فعالی است که به انجام گرفتن کار یا حالتی دستور می دهد :

حرف مضارعه «ت» را از ابتدای مضارع مخاطب حذف می کنیم و آخر فعل مضارع را مجزوم می کنیم یعنی صیغه ای که ضمه – دارد تبدیل به ساکن «ـ» و صیغه هایی که نون دارند نون حذف می شود به جز صیغه للمخاطبات که نون حذف نمی شود زیرا که ضمیر است. اگر فعل مضارعه خوانده شد نیازی به همزه نداریم اما اگر خوانده نشد همزه ای اضافه می کنیم که حرکت این همزه بستگی به «عین الفعل» یعنی حرف بعد از ساکن دارد اگر ضمه بود به همزه ضمه می دهیم در غیر این صورت کسره می دهیم.

تُجَاهِدُ جَاهِدْ، تَجْلِسُ جِلْسْ إِجْلِسْ، تَدْهَبْ دَهَبْ إِدْهَبْ

تَخْرُجُ خَرْجُ أُخْرَجْ

أَكْتُبْ، أَكْتُبَا، أَكْتُبُوا، أَكْتُبِي، أَكْتُبَا، أَكْتُبَنَ

معادل ماضی استمراری فارسی: هرگاه کان و خانواده اش (کانا - کانت - کانوا و....) همراه مضارع باید معادل ماضی استمراری عربی است. مانند: کان الطالب يذهب: دانش آموز می رفت.

عدد در درس دوم کاملا بررسی می شود در اینجا توضیح نمیدهیم.

بحث وزن کلمات: ابتدا حروف اصلی را مشخص می کنیم و بجایش فاعل می گذاریم و بقیه حروف را می نویسیم مانند: مکتوب : مفعول / صیار : فعال / عالم : فاعل و....

در درس سوم و چهارم کاربرد بیشتری دارد.

بحث ساعت: غالباً از اعداد ترتیبی (مانند: الواحدة - الثانية - الثالثة....) استفاده می کنیم و اعداد مؤنث به کار می روند چون کلمه الساعة مؤنث است. موارد مهمش عبارتند از :

اگر والربع بود یعنی ۱۵ دقیقه - و النصف یعنی ۳۰ دقیقه - الا ربعاً یعنی ربع کم- الا ثلثاً یعنی بیست دقیقه کم

مانند: الساعة السادسة الاربعا: ۵:۴۵ - الساعة الرابعة و الرابع: ۴:۱۵ - الساعة الخامسة و النصف: ۵:۳۰

سؤال تشریحی

۱- عین المفرد و المثنى و الجمع و نوع الجمع و المذكر و المؤنث من الكلمات المعینة ثم ترجم العبارات :

الف: **الحمد لله الذي خلق السماوات والأرض و جعل الظلمات والنور.**

ب: **ذاك هو الله الذي أتعجب منه مرأة.**

ج: **لترفعوا أصواتكم. د: و زانه بإنجم كالدر المنشورة . ۵: الله يحب المحسنين.**

و: **وعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جناتٍ تجري من تحتها الانهار خالدين فيها. ز: للوالدين احساناً.**

۲- عین نوع الفعل ثم ترجم العبارات:

الف: **وَانظُرْ إِلَى الْعَيْمِ فَمَنْ أَنْزَلَ مِنْهُ مَطَرَه. ب: بُخَارٌ مُتَراکِمٌ فِي السَّمَاءِ يَنْزَلُ مِنْهُ الْمَطَرُ.**

ج - **رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هذَا باطِلًا. د: وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلَيْمٌ. ۵: رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ الظَّالِمِينَ.**

و: **وَانْظُرْ إِلَى مَا قَالَ وَلَا تَنْظُرْ إِلَى مَنْ قَالَ . ز: قَوْلُ «لَا عِلْمٌ» نَصْفُ الْعِلْمِ. ح: كَانَ اثْنَانِ يَتَنَاجِيَانِ**

۳- اکتب وزن الكلمات: احترام - مُنهمرة - مستعرة - غفور - محزون

۴- اکتب الساعة بالارقام :

الف: **الساعة الثامنة الا ربعاً :** ب: **الساعة التاسعة و عشر دقائق:**

سؤال تستى

١- انتخب الصحيح: يَتَرَاكِمُ بخارُ الماءِ فِي السَّمَاءِ وَيَتَشَكَّلُ مِنْهُ الغَيْمُ الَّذِي يُعَدُّ مِنْشَاً لِلْمَطَرِ.

الف - بخار آب در آسمان متراكم می شود و از آن ابر تشکیل می گردد که منشاً باران بشمار می آید!

ب - این بخارهای متراكم آسمان هستند که ابر را تشکیل می دهند و همان منشاً باران بشمار می آیند!

ج - از بخارهای آبی که در آسمان متراكم شده است ابرها بوجود می آیند و آن یک منشاً برای باران است!

د - بخار آب در آسمان متراكم می شود و سبب بوجود آمدن ابرها در آسمان می گردد که منشاً باران است!

٢- عَيْنُ الصَّحِيحِ : كُلَّ يَوْمٍ أَرْكِبُ السَّيَّارَةَ فِي السَّاعَةِ السَّادِسَةِ وَ النَّصْفَ حَتَّى أَصْلَ الْبَيْتَنَا فِي الثَّامِنَةِ إِلَّا رِبِيعًا.

الف: هر روز ساعت شش و نیم سوار ماشین می شوم تا یک ربع به هشت مانده به خانه مان برسم!

ب: ساعت شش و نیم هر روز سوار اتومبیل می شوم تا این که ساعت هشت و ربع به خانه مان برسم!

ج: همه روزه ساعت شش و نیم سوار تاکسی می شدم و در ساعت یک ربع به هشت به خانه میرسیدم!

د: ساعت شش و نیم همه روزه سوار تاکسی می شدم و در ساعت هشت یک ربع کم به خانه میرسیدم!

٣- عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ جَمْعٌ سَامِ لِلْمَؤْنَثِ:

الف: لَطَمَنَا الْعَدُوُّ أَشَدَّ الْلَّطْمَاتِ!

ب: لِي جَوَالٌ مِنْ أَدْقَّ الْجَوَالَاتِ الْجَدِيدَةِ!

ج: دَصْوُتُ تِلَوَةِ الْقُرْآنِ مِنْ أَجْمَلِ الْأَصْوَاتِ لَنَا!

٤- عَيْنُ الْمَنَاسِبِ لِلْفَرَاغِينِ: أَيَّامُ الْأَسْبُوعِ ..... وَ الْيَوْمُ الْوَسْطُ مِنْهَا .....

الف: سَبْعَةُ - اثْنَيْنِ   ب: سَبْعَةُ - الْثَّلَاثَةِ   ج: سَبْعَةُ - الْأَثْنَيْنِ

٥- عَيْنُ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاغِينِ:

ذهبت مع أسرتي الى سفرة يوم الأحد طالت(طول كشید) سفترتنا ثلاثة أيام . رجعنا في الساعة السابعة صباحا. كُنّا خمس ساعات في الطريق. فوصلنا في الساعة ..... من يوم ..... الى بيتنا.

الف: الثاني عشر/ الثلاثاء ب: الثانية عشرة/ الأربعاء ج: الثاني عشر/ الأربعاء د: الثانية عشرة / الاثنين

بروزترین و ابرترین
سایت کنکوری کشور

WWW.KONKUR.INFO

